

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ

έτους 2019

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ**

Ο ΕΦΕΤ πραγματοποίησε εντός του 2019 συνολικά **8586** ελέγχους σε επιχειρήσεις τροφίμων. Το ανωτέρω αποτέλεσμα υπερκαλύπτει τον ετήσιο στόχο των 7800 ελέγχων που είχε τεθεί (ποσοστό 110%).

Οι έλεγχοι υποστήριζαν τις ετήσιες προτεραιότητες του διετούς (έτη 2019-2020) προγραμματισμού ελέγχων, στοχεύοντας σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων με βασικά εργαλεία την ανάλυση επικινδυνότητας και την αναλογικότητα. Παράλληλα, διαχειρίστηκε σημαντικό αριθμό έκτακτων περιστατικών (διαχείριση αναφορών πολιτών, έλεγχοι μέσω του Συστήματος Άμεσης Αντιμετώπισης Κινδύνων – RASFF).

Αναλυτικότερα, οι έλεγχοι βάσει της αφετηρίας τους κατανέμονται ως εξής:

- Τακτικοί, 5717 έλεγχοι
- Αναφορά/Καταγγελία, 577 έλεγχοι
- RASFF/Διατροφικό περιστατικό, 108 έλεγχοι
- Επανελέγχοι, 2184 έλεγχοι

Ο προσανατολισμός των ελέγχων στο σύνολο των επιχειρήσεων κατανέμεται ως εξής:

- Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών, σε ποσοστό 34,5%
- Επιχειρήσεις Λιανικού Εμπορίου, σε ποσοστό 24,4%
- Παρασκευή & Συσκευασία τροφίμων, σε ποσοστό 18,8%
- Παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς, σε ποσοστό 17,4%
- Αποθήκευση & Μεταφορά τροφίμων, σε ποσοστό 4,6%
- Άλλες δραστηριότητες, σε ποσοστό 0,4%

Η συμμόρφωση των επιχειρήσεων που ελέγχθηκαν με την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία ανήλθε σε ποσοστό **87,1%**. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη μη συμμορφώσεων σε **824** εγκαταστάσεις, για τις οποίες δρομολογήθηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες επιβολής διοικητικών ή/και ποινικών κυρώσεων.

Για το 2019 εκπονήθηκαν από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΕΤ **28** προγράμματα εργαστηριακών αναλύσεων. Συνολικά ελήφθησαν **1198** δείγματα έναντι ετήσιου στόχου **1405** δειγμάτων (ποσοστό υλοποίησης **85,3%**). Εξ αυτών, με τα έως τώρα αποτελέσματα, **21** παρουσίαζαν αποκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία.

Ταυτόχρονα ζητήθηκε η διενέργεια **50** εργαστηριακών αναλύσεων, εκτός των επίσημων προγραμμάτων, στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελιών πολιτών, ελέγχου της καταλληλότητας των οχημάτων μεταφοράς υγρών τροφίμων και για άλλους λόγους. Αποκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία εμφάνισαν τα **9** από αυτά.

1. Κατανομή των ελέγχων

Ο Ε.Φ.Ε.Τ., δια των Περιφερειακών του Διευθύνσεων κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2019 έως 31.12.2019, διενήργησε συνολικά **8586** ελέγχους σε εγκαταστάσεις¹ τροφίμων.

Η αριθμητική κατανομή των ανωτέρω ελέγχων και το ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου ανά Περιφερειακή Διεύθυνση έχει ως εξής (Πίνακας Ι):

Πίνακας Ι

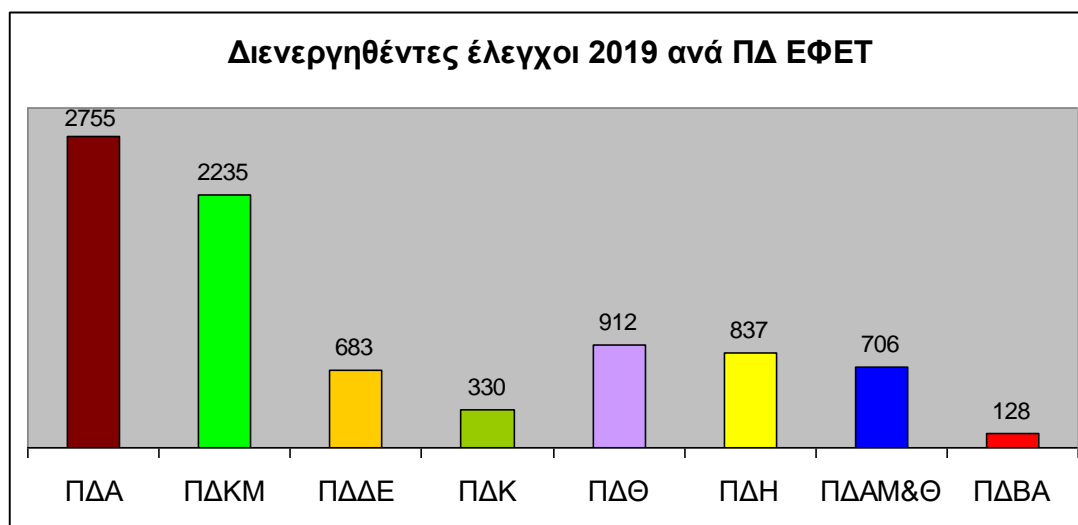
Κατανομή ελέγχων ανά Π.Δ.

	Σύνολο	Ετήσιος στόχος	Διαφορά	% κάλυψης ετήσιου στόχου
ΠΔΑ	2755	2200	+555	125,3%
ΠΔΚΜ	2235	2500	-265	89,4%
ΠΔΔΕ	683	700	-17	97,7%
ΠΔΚ	330	300	+30	109,7%
ΠΔΘ	912	850	+62	107,3%
ΠΔΗ	837	700	+137	119,6%
ΠΔΑΜ&Θ	706	480	+226	147,1%
ΠΔΒΑ	128	70	+58	182,9%
Σύνολο	8586	7800²	+786	110%

¹ Όπως εξήχθησαν από το ΟΠΣ στις 08.04.2020

² Όπως προσδιορίστηκε στην σύσκεψη Διευθυντών του ΕΦΕΤ στις 22.02.2019

Γράφημα 1

Η κατανομή των ελέγχων και ο ρυθμός κάλυψης του στόχου ανά τρίμηνο του έτους και ανά Περιφερειακή Διεύθυνση, απεικονίζεται στον Πίνακα ΙΙ.

Πίνακας ΙΙ

Κατανομή ελέγχων ανά τρίμηνο και ανά Π.Δ.

	Α' Τρίμηνο	Β' Τρίμηνο	Γ' Τρίμηνο	Δ' Τρίμηνο	Σύνολο
ΠΔΑ	445 (16,2%)	1241 (45,3%)	472 (17,2%)	597 (21,3%)	2755
ΠΔΚΜ	375 (16,9%)	614 (27,6%)	599 (26,9%)	646 (28,6%)	2235
ΠΔΔΕ	127 (18,6%)	224 (32,7%)	149 (21,8%)	183 (26,9%)	683
ΠΔΚ	32 (10%)	102 (31%)	127 (39%)	69 (20%)	330
ΠΔΘ	175 (19,2%)	305 (33,5%)	185 (20,3%)	248 (27%)	912
ΠΔΗ	154 (18,4%)	239 (28,6%)	230 (27,5%)	214 (25,5%)	837
ΠΔΑΜ&Θ	97 (13,8%)	302 (42,9%)	128 (18,2%)	179 (25,1%)	706
ΠΔΒΑ	7 (5,7%)	49 (39,8%)	45 (36,6%)	27 (17,9%)	128
Σύνολο	1412 (16,4%)	3076 (35,8%)	1935 (22,5%)	2150 (25,3%)	8586 (100%)

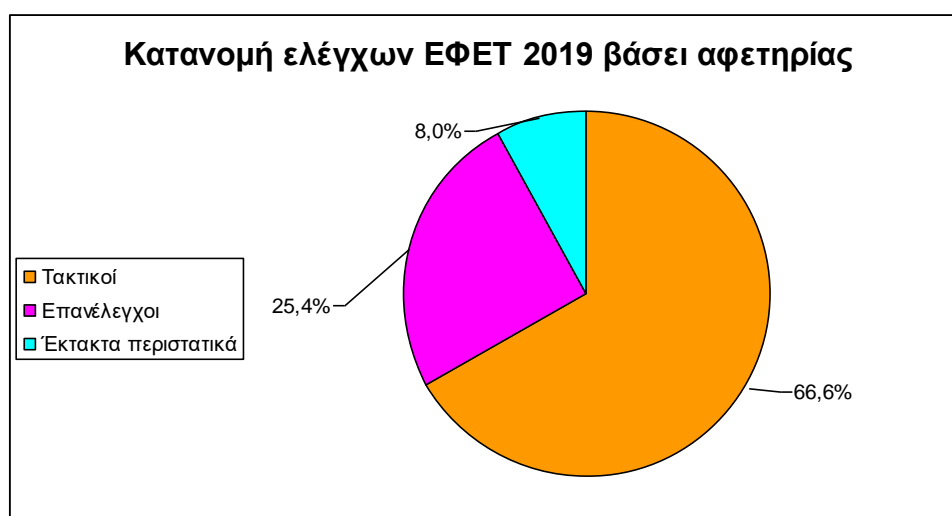
Η κατανομή των ελέγχων βάσει της αφετηρίας τους και ανά Περιφερειακή Διεύθυνση, απεικονίζεται στον Πίνακα ΙΙΙ.

Πίνακας ΙΙΙ

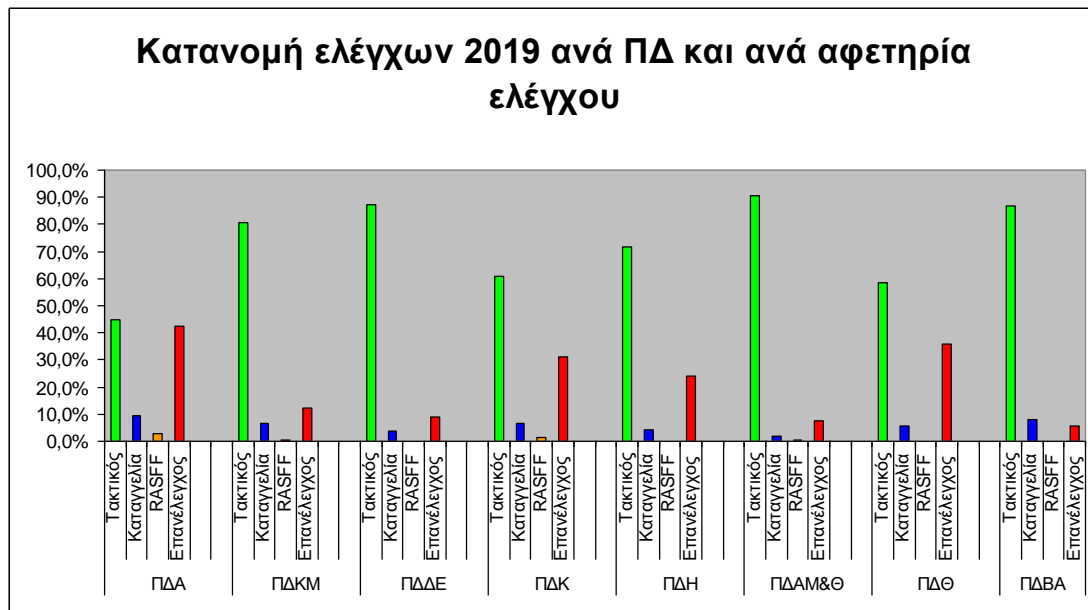
Κατανομή ελέγχων ανά Π.Δ. βάσει αφετηρίας ελέγχου

	Τακτικοί	Αναφορά / Καταγγελία	RASFF / Διατροφικό Περιστατικό	Επανελέγχος	Σύνολο
ΠΔΑ	1240 (45%)	265 (9,6%)	83 (3%)	1167 (42,4%)	2755
ΠΔΚΜ	1799 (80,3%)	152 (6,8%)	14 (0,6%)	270 (12,3%)	2235
ΠΔΔΕ	596 (87,3%)	27 (3,8%)		60 (8,9%)	683
ΠΔΚ	201 (60,8%)	22 (6,7%)	5 (1,5%)	102 (31%)	330
ΠΔΘ	532 (58,2%)	53 (5,8%)	2 (0,2%)	325 (35,8%)	912
ΠΔΗ	600 (71,8%)	36 (4,3%)	1 (0,1%)	200 (23,8%)	837
ΠΔΑΜ&Θ	638 (90,4%)	12 (1,7%)	3 (0,4%)	53 (7,5%)	706
ΠΔΒΑ	111 (86,7%)	10 (7,5%)		7 (5,8%)	128
ΣΥΝΟΛΟ	5717	577	108	2184	8586
Ποσοστό	66,6%	8%		25,4%	100%

Γράφημα 2

Γράφημα 3

Συμπεράσματα:

Από την καταγραφή και συλλογή των στοιχείων, αναφορικά με τους ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2019, προκύπτει ότι ο συνολικός αριθμητικός στόχος που είχε τεθεί έχει υπερκαλυφθεί κατά **10%**. Επισημαίνεται ότι παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις στην επίτευξη του αριθμητικού στόχου μεταξύ των Περιφερειακών Διευθύνσεων (υπερκάλυψη +82,9%, υστέρηση -11%) (Πίνακας Ι).

Από τον Πίνακα ΙΙ παρατηρείται ότι κατά το Β' τρίμηνο του έτους υπήρξε μια εντατικοποίηση των διενεργηθέντων ελέγχων, εν αντιθέσει με το πρώτο τρίμηνο οπότε παρατηρήθηκε μια υστέρηση, στοιχείο ιδιαίτερα κρίσιμο για την επίτευξη ή μη του ετήσιου στόχου εκάστης Περιφερειακής Διεύθυνσης. Κατά το δεύτερο εξάμηνο ο ρυθμός διενέργειας των ελέγχων ήταν περίπου σταθερός για όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις (ιδιαίτερα κατά το τελευταίο τρίμηνο η διακύμανση ήταν πολύ μικρή σε σχέση με την μέση τιμή).

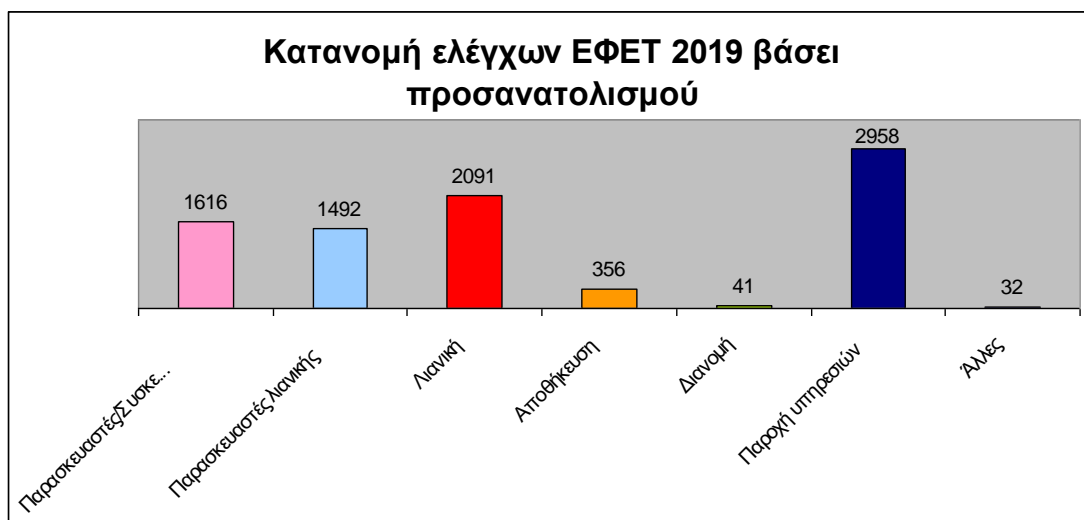
Από τον Πίνακα ΙΙΙ, προκύπτει ότι, για το σύνολο των ελέγχων που διενήργησε ο ΕΦΕΤ, οι τακτικοί έλεγχοι καλύπτουν το **66,6%** των διενεργηθέντων ελέγχων, το ποσοστό διαχείρισης έκτακτων περιστατικών ανήλθε στο **8%** και οι επανέλεγχοι κυμάνθηκαν στο **25,4%**. Είναι αξιοσημείωτο ότι, εστιάζοντας στην εκάστοτε Περιφερειακή Διεύθυνση, παρατηρούνται σημαντικές ιδιαιτερότητες. Στο πεδίο των τακτικών ελέγχων τρεις εξ αυτών παρουσιάζουν τιμή σημαντικά χαμηλότερη του μέσου όρου, ενώ τέσσερις κινούνται σημαντικά πάνω από αυτόν. Η διαφοροποίηση αυτή εμφανίζεται αντίστροφα όταν η αφετηρία των ελέγχων είναι ο επανέλεγχος.

2. Προσανατολισμός των ελέγχων

Ο προσανατολισμός των επιθεωρήσεων στο σύνολο των επιχειρήσεων κατανέμεται ως εξής:

- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών 2958 (34,5%)
- Επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου 2091 (24,3%)
- Παρασκευή και συσκευασία τροφίμων 1616 (18,8 %)
- Παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς 1492 (17,4 %)
- Αποθήκευση και μεταφορά τροφίμων 397 (4,6%)
- Άλλες δραστηριότητες 32 (0,4%)

Γράφημα 4

Ο προσανατολισμός των ελέγχων ανά Περιφερειακή Διεύθυνση έχει ως εξής:

- **Αττική:** Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές λιανικής, Λιανική
- **Κ. Μακεδονία:** Λιανική, Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές/Συσκευαστές
- **Δυτική Ελλάδα:** Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές λιανικής, Λιανική
- **Κρήτη:** Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές/Συσκευαστές, Παρασκευαστές λιανικής
- **Θεσσαλία:** Λιανική, Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές/Συσκευαστές
- **Ήπειρος:** Παροχή υπηρεσιών, Λιανική, Παρασκευαστές/Συσκευαστές

- **Αν. Μακεδονία & Θράκη:** Λιανική, Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές/Συσκευαστές
- **Βόρειο Αιγαίο:** Παροχή υπηρεσιών, Παρασκευαστές/Συσκευαστές, Παρασκευαστές λιανικής

Αναλυτικά τα ανωτέρω απεικονίζονται στον Πίνακα IV που ακολουθεί.

Πίνακας IV
Προσανατολισμός ελέγχων ανά Π.Δ.

	Παρασκευαστές / Συσκευαστές	Παρασκευαστές λιανικής	Λιανική	Αποθήκευση & Διανομή	Παροχή Υπηρεσιών	Άλλες	Σύνολο
ΠΔΑ	511 (18,6%)	568 (20,6%)	568 (20,5%)	141 (5,1%)	945 (34,4%)	22 (0,8%)	2755
ΠΔΚΜ	394 (17,4%)	351 (15,7%)	695 (31,4%)	95 (4,1%)	693 (31,2%)	7 (0,2%)	2235
ΠΔΔΕ	98 (14,4%)	130 (19,1%)	126 (18,3%)	22 (3,2%)	307 (45%)		683
ΠΔΚ	55 (16,8%)	36 (10,9%)	33 (10%)	26 (7,6%)	178 (54,1%)	2 (0,6%)	330
ΠΔΘ	231 (25,3%)	144 (15,8%)	243 (26,7%)	54 (5,8%)	240 (26,4%)		912
ΠΔΗ	161 (19,2%)	119 (14,2%)	200 (24%)	33 (3,9%)	324 (38,7%)		837
ΠΔΑΜ&Θ	139 (19,5%)	128 (18,2%)	212 (30,1%)	20 (2,8%)	207 (29,4%)		706
ΠΔΒΑ	27 (18,1%)	16 (13,2%)	14 (10%)	6 (5%)	64 (52,9%)	1 (0,8%)	128
ΣΥΝΟΛΟ	1616	1492	2091	397	2958	32	8586
ΠΟΣΟΣΤΟ	18,8%	17,4%	24,3%	4,6%	34,5%	0,4%	100%

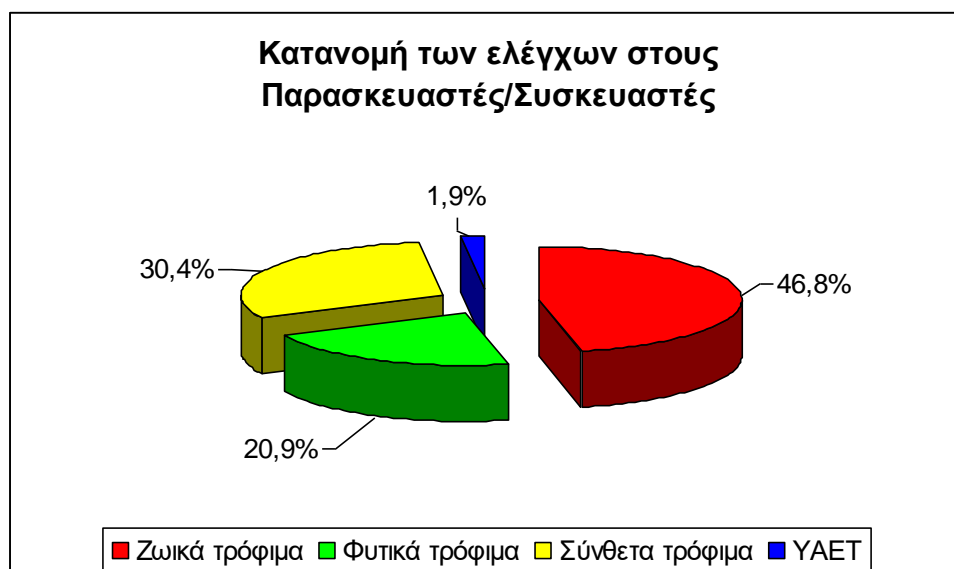
Το 18,8% των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν επιχειρήσεις του τομέα των Παρασκευαστών/Συσκευαστών. Αναλυτικά οι έλεγχοι που διενήργησε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση στις επιμέρους υποκατηγορίες των Παρασκευαστών/Συσκευαστών φαίνονται στον Πίνακα V.

Πίνακας V

Κατανομή των ελέγχων ανά Π.Δ. στις κατηγορίες εγκαταστάσεων των Παρασκευαστών/Συσκευαστών

	Ζωικά Τρόφιμα	Φυτικά τρόφιμα	Σύνθετα τρόφιμα	Υλικά σε επαφή	Σύνολο Π/Σ
ΠΔΑ	217 (42,2%)	93 (18,3%)	182 (35,8%)	19 (3,7%)	511
ΠΔΚΜ	190 (48%)	77 (20%)	120 (31%)	7 (1%)	394
ΠΔΔΕ	44 (45%)	33 (34%)	19 (20%)	2 (2%)	98
ΠΔΚ	13 (23%)	18 (31%)	24 (46%)		55
ΠΔΘ	110 (47,6%)	59 (25,3%)	61 (26,7%)	1 (0,4%)	231
ΠΔΗ	89 (55,3%)	25 (15,5%)	46 (28,6%)	1 (0,6%)	161
ΠΔΑΜ&Θ	75 (54%)	27 (19,7%)	37 (26,3%)		139
ΠΔΒΑ	20 (68,2%)	6 (27,3%)	1 (4,5%)		27
ΣΥΝΟΛΟ	758 (46,9%)	338 (20,9%)	490 (30,3%)	30 (1,9%)	1616 (100%)
ΠΟΣΟΣΤΟ	40%	30%	30%		100%

Γράφημα 5

Πίνακας VI
 Προσανατολισμός ελέγχων ΕΦΕΤ την τελευταία τριετία

	2017	2018	2019
Παρασκευαστές / Συσκευαστές	1671 (17,7%)	1390 (15,6%)	1616 (18,8%)
Παρασκευαστές λιανικής	1499 (15,9%)	1598 (17,9%)	1492 (17,4%)
Λιανικό Εμπόριο	2407 (25,6%)	2024 (22,6%)	2091 (24,4%)
Αποθήκευση & Διανομή	487 (5,2%)	375 (4,2%)	397 (4,6%)
Παροχή Υπηρεσιών	3355 (35,6%)	3546 (39,7%)	2958 (34,5%)
Άλλες	2	5	32
Σύνολο	9421	8938	8586

Συμπεράσματα:

Αναφορικά με τον προσανατολισμό των ελέγχων, όπως καταγράφεται την τελευταία τριετία, παρατηρείται ότι οι Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών και Λιανικού Εμπορίου αποτελούν το 59% των διενεργηθέντων ελέγχων, με ελαφρώς πτωτική τάση. Η αλλαγή αυτή του προσανατολισμού αντικατοπτρίζεται στην ανάλογη μικρή αύξηση των ελέγχων στον τομέα των Παρασκευαστών/Συσκευαστών. Εξετάζοντας τα στοιχεία του Πίνακα IV, παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις, σε σχέση με τον μέσο όρο, στον προσανατολισμό των ελέγχων σε όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων μεταξύ των Περιφερειακών Διευθύνσεων.

Ειδικότερα στον τομέα των Παρασκευαστών/Συσκευαστών ο επιμέρους στόχος κατανομής των ελέγχων στις διάφορες κατηγορίες εγκαταστάσεων τροφίμων (ζωικά τρόφιμα, φυτικά τρόφιμα, σύνθετα τρόφιμα, ΥΑΕΤ) προσεγγίζεται αλλά δεν επιτυγχάνεται. Παρατηρείται υστέρηση στον έλεγχο των εγκαταστάσεων τροφίμων φυτικής προέλευσης προς όφελος των ελέγχων στις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης.

3. Συνολική Συμμόρφωση – Ανάλυση Μη Συμμορφώσεων

Κατά το 2019 ελέγχθηκαν 6403 εγκαταστάσεις (σε πρώτο έλεγχο¹). Η συμμόρφωση των εγκαταστάσεων με την κείμενη νομοθεσία ανήλθε στο **87,1%**. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη μη συμμορφώσεων σε **824** εγκαταστάσεις (ποσοστό μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων **12,9%**) με συνακόλουθες ενέργειες για επιβολή ποινικών κυρώσεων σε **28** εγκαταστάσεις, ενώ για **όλες** τις εγκαταστάσεις δρομολογήθηκε η διαδικασία επιβολής διοικητικών προστίμων. Επιπλέον σε **3** εγκαταστάσεις υπήρξε εισήγηση για την αναστολή λειτουργίας τους.

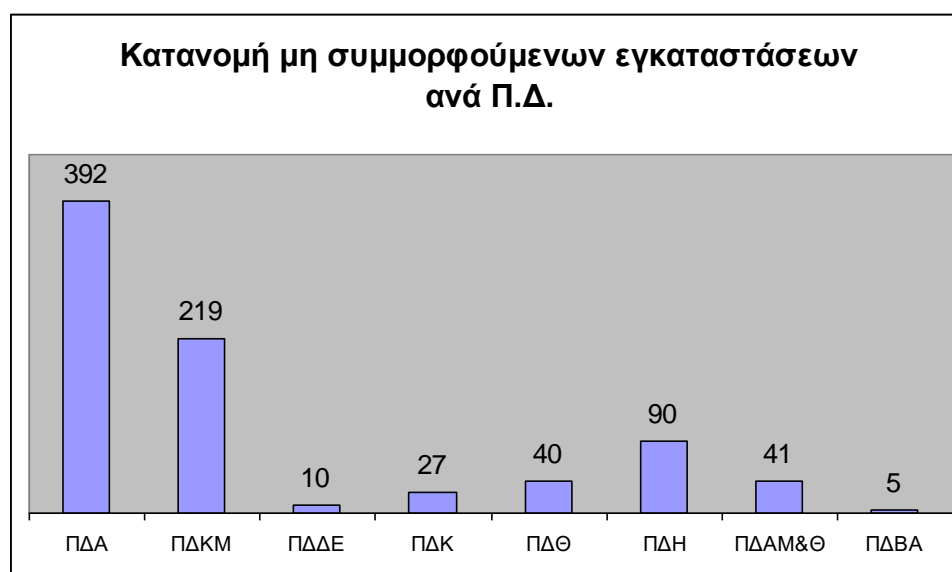
Το σύνολο των μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων αναπτύσσεται ανά Περιφερειακή Διεύθυνση ως εξής:

Πίνακας VII

Κατανομή παραβατικών εγκαταστάσεων ανά Π.Δ.

	ΠΔΑ	ΠΔΚΜ	ΠΔΔΕ	ΠΔΚ	ΠΔΘ	ΠΔΗ	ΠΔΑΜ&Θ	ΠΔΒΑ
Παραβατικές εγκαταστάσεις	392	219	10	27	40	90	41	5
Πρώτοι έλεγχοι	1589	1965	623	228	587	637	653	121
Ποσοστό	24,7%	11,1%	1,6%	11,8%	6,8%	14,1%	6,3%	4,1%

Γράφημα 7

¹ Ως πρώτος έλεγχος νοείται κάθε έλεγχος που έχει οποιαδήποτε αφετηρία πλην του επανελέγχου

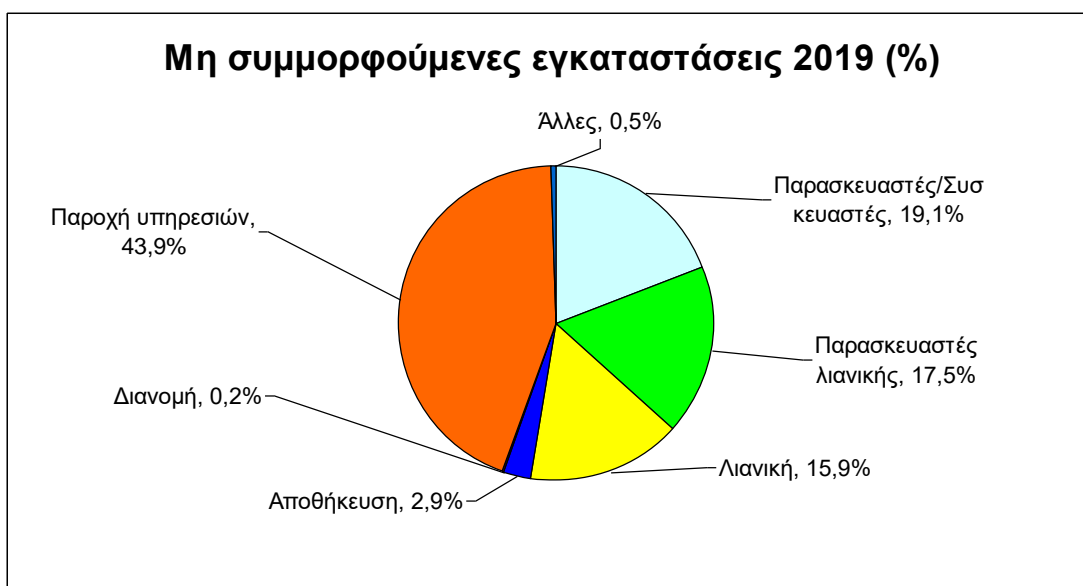
Ειδικότερα, το σύνολο των μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων αναπτύσσεται βάσει δραστηριότητας και ανά Περιφερειακή Διεύθυνση στον επόμενο πίνακα:

Πίνακας VIII

Κατανομή μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων ανά Π.Δ. βάσει δραστηριότητας

	Παρασκευαστές / Συσκευαστές	Παρασκευαστές Λιανικής	Λιανικό Εμπόριο	Αποθήκευση & Διανομή	Παροχή Υπηρεσιών	Άλλες	Σύνολο
ΠΔΑ	50 (13%)	87 (21,6%)	30 (7,5%)	8 (2,1%)	215 (55,3%)	2 (0,5%)	392
ΠΔΚΜ	45 (20,2%)	31 (14,5%)	67 (30,5%)	11 (5,2%)	63 (29,1%)	2 (0,5%)	219
ΠΔΔΕ	3 (30%)	1 (10%)	2 (20%)		4 (40%)		10
ΠΔΚ	6 (22,2%)	3 (11,2%)	3 (11,2%)	1 (3,8%)	14 (51,6%)		27
ΠΔΘ	10 (25%)	6 (15%)	3 (7,5%)	1 (2,5%)	20 (50%)		40
ΠΔΗ	23 (25,6%)	12 (13,3%)	19 (21,1%)	3 (3,3%)	33 (36,7%)		90
ΠΔΑΜ&Θ	18 (43,9%)	4 (9,8%)	7 (17,1%)	2 (4,9%)	10 (24,3%)		41
ΠΔΒΑ	2 (40%)				3 (60%)		5
Σύνολο	157	144	131	26	362	4	824
Ποσοστό	19,1%	17,5%	15,8%	3,2%	44%	0,4%	100%

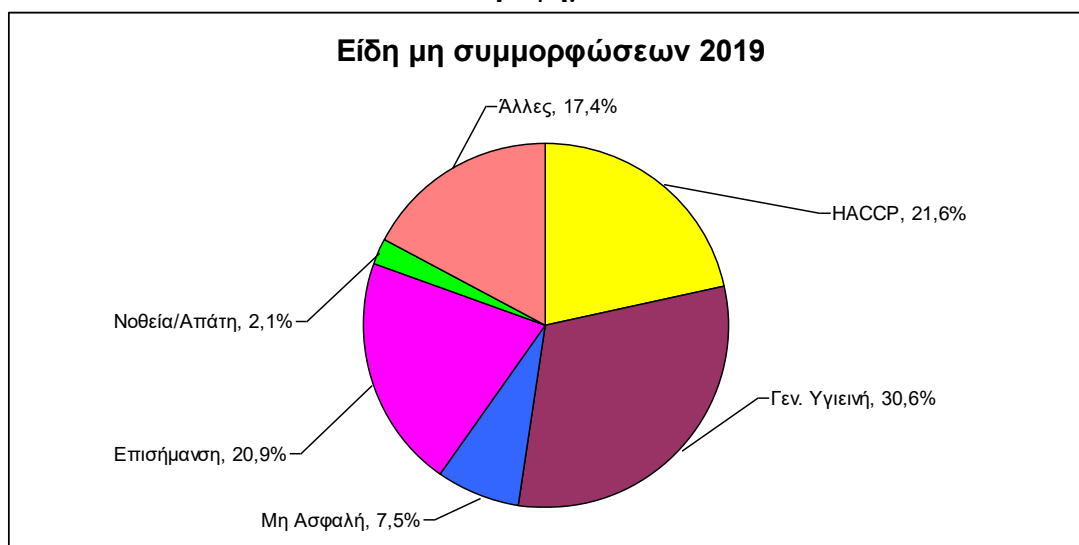
Γράφημα 6

Εστιάζοντας στις μη συμμορφούμενες εγκαταστάσεις (12,9% επί του συνόλου), αναδεικνύονται οι κατηγορίες των μη συμμορφώσεων, στις οποίες οφείλεται η απόκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία των παραπάνω εγκαταστάσεων. Οι διαπιστωθείσες μη συμμορφώσεις αφορούσαν:

- Μη τήρηση κανόνων υγιεινής (30,6%)
- Ελλιπή ή μη εφαρμογή Συστημάτων Αυτοελέγχου (HACCP) (21,6%)
- Ζητήματα στην επισήμανση και παρουσίαση τροφίμων (20,9%)
- Τη διάθεση μη ασφαλών τροφίμων (7,5%)
- Ζητήματα νοθείας/απάτης (2%)
- Άλλες (17,4%)

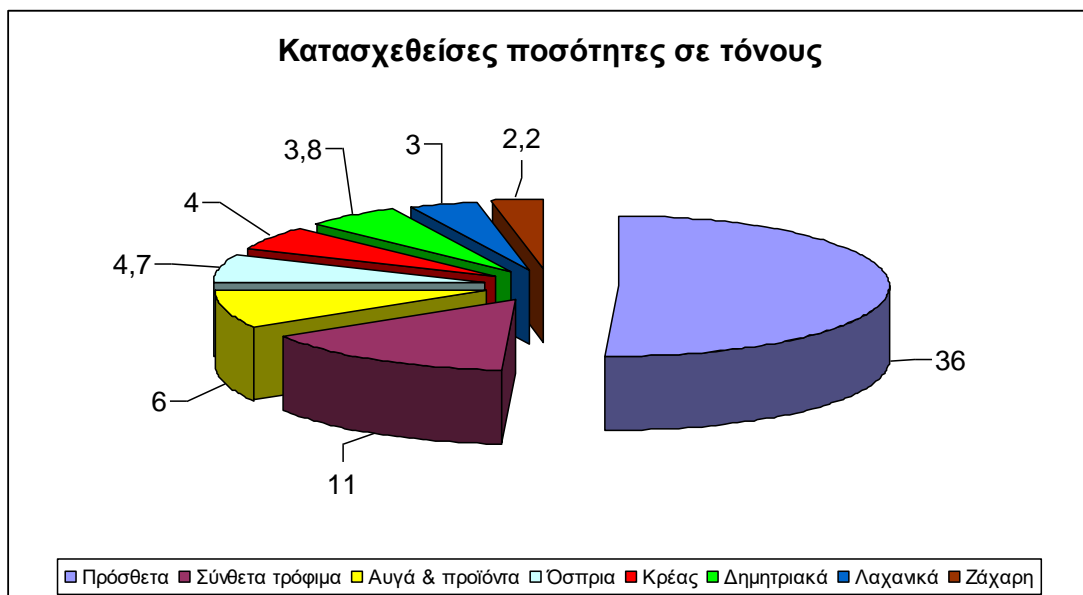
Γράφημα 8

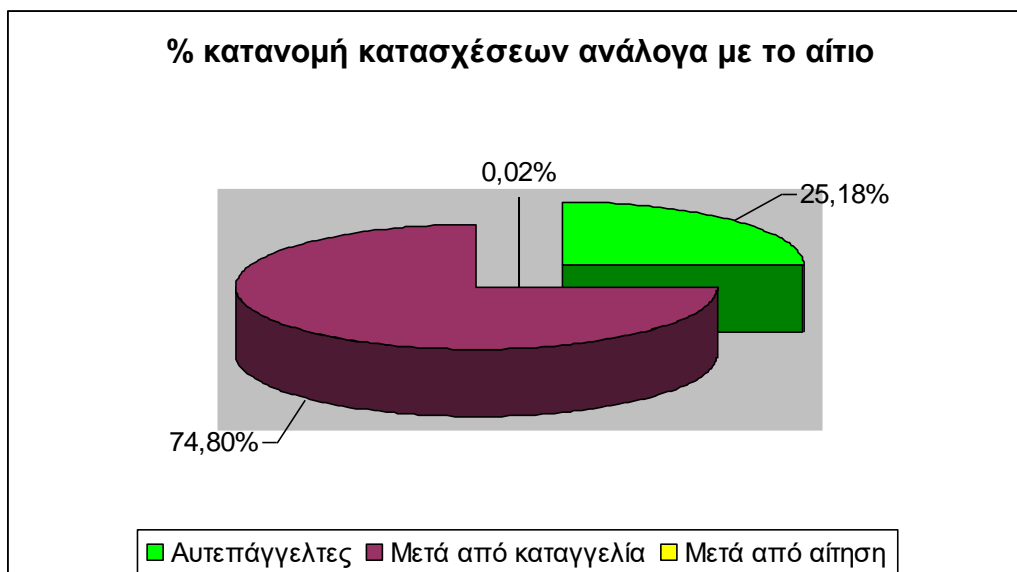
Τέλος, σημειώθηκαν **164** πράξεις κατασχέσεων μη ασφαλών τροφίμων που αφορούσαν περίπου **72,5** τόνους προϊόντων, εκ των οποίων:

- 36 τόνοι πρόσθετα
- 11 τόνοι σύνθετα τρόφιμα
- 6 τόνοι αυγά και προϊόντα αυγών
- 4,7 τόνοι όσπρια, ξηροί καρποί και ελαιούχοι σπόροι
- 4 τόνοι κρέας και προϊόντα κρέατος
- 3,8 τόνοι δημητριακά και προϊόντα τους
- 3 τόνοι λαχανικά και προϊόντα εξ αυτών
- 2,2 τόνοι ζάχαρη και είδη ζαχαροπλαστικής

Γράφημα 9

Γράφημα 10

Συμπεράσματα:

Όπως προαναφέρθηκε, η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με την κείμενη νομοθεσία ανήλθε στο **87,1%** ενώ το ποσοστό των μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων ανήλθε σε **12,9%**.

Εστιάζοντας στην κατανομή των μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων ανά Περιφερειακή Διεύθυνση, παρατηρείται, τόσο σε απόλυτο αριθμό όσο και σε ποσοστό, η ύπαρξη σημαντικών ακραίων τιμών σε σχέση με τον μέσο όρο (24,7% και 1,6%).

Όσον αφορά την δραστηριότητα, η οποία εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων, αυτή είναι η κατηγορία των Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών. Οι τρεις άλλες μεγάλες κατηγορίες εγκαταστάσεων παρουσιάζουν παραπλήσια ποσοστά μη συμμόρφωσης. Ωστόσο, παρατηρούνται ακραίες τιμές ανά κατηγορία εγκαταστάσεων μεταξύ των Περιφερειακών Διευθύνσεων.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι το 75% περίπου της συνολικά κατασχεθείσας ποσότητας για το 2019 ήταν προϊόν της διερεύνησης αναφορών/καταγγελιών πολιτών.

4. Εργαστηριακές αναλύσεις

Για το 2019 εκπονήθηκαν από την Κεντρική Υπηρεσία (Διεύθυνση Ασφάλειας Τροφίμων & Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτών) 28 προγράμματα εργαστηριακών αναλύσεων και ανατέθηκαν προς υλοποίηση στις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις προέβησαν στην υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών είτε αυτοτελώς είτε κατανέμοντας μέρος αυτών σε συναρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

Αναλυτικότερα ο αριθμός των δειγμάτων που ελήφθησαν ανά Περιφερειακή Διεύθυνση σε σχέση με τον αριθμό των δειγμάτων που είχαν αρχικά ανατεθεί ανά Πρόγραμμα, απεικονίζονται στον Πίνακα ΙΧ. Ο αριθμός των μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά Πρόγραμμα και ανά Περιφερειακή Διεύθυνση απεικονίζεται στον Πίνακα Χ.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, έχουν ληφθεί 50 δείγματα εκτός προγραμμάτων επίσημου ελέγχου, τα οποία οφείλονται κατά κύριο λόγο στην διερεύνηση καταγγελιών πολιτών, στον έλεγχο της καταλληλότητας των οχημάτων μεταφοράς υγρών τροφίμων και σε άλλους λόγους.

Πίνακας ΙΧ

Προγράμματα εργαστηριακών αναλύσεων ανά Περιφερειακή Διεύθυνση 2019¹

	Πρόγραμμα	ΠΔΑ		ΠΔΚΜ		ΠΔΔΕ		ΠΔΚ		ΠΔΘ		ΠΔΗ		ΠΔΑΜ&Θ		ΠΔΒΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
		αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος	αρ. δειγμ.	Στόχος
	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ																	372	455
MF.01	Salmonella spp.	59	56	12	37	3	8	4	4	15	13	13	13	11	10	4	4	121	145
MF.02	Salmonella spp. & Listeria monocytogenes	1	1	4	5	1	1			1	1	6	1	1	1			14	10
MF.03	Salmonella spp. & Listeria monocytogenes & Enterobacter sakazaki	1																1	0
MF.04	Listeria monocytogenes	27	33	4	16		6	5	4	2	2	9	4	5	5	4	3	56	73
MF.05	Listeria monocytogenes (διερευνητικό)											1						1	0
MF.06	Escherichia coli	5	5	3	3		2		2	3	3	2	2	2	2		1	15	20
MF.07	E. coli σε ζώντα δίθυρα μαλάκια																	0	0
MF.08	Enterobacteriaceae	2	2	2	2		2		2	2	2	1	2	3	3			10	15
MF.09	Staphylococcus aureus	2	11	9	9		2	1	1		2			1	3			13	28
MF.10	Εντεροτοξίνες σταφυλόκοκκου																	0	0
MF.11	Campylobacter spp.																	0	0
MF.12	Ανίχνευση Anisakis																	0	0
MF.13	Ηπατίτιδα Α																	0	0
MF.14	Norovirus																	0	0
MF.15	Ισταμίνη	5	5	9	9		3			2	2			3	3	1	3	20	25
MF.16	Αλκαλική Φωσφατάση						10					10	10					10	20

¹ Τα στοιχεία προέρχονται τόσο από το ΟΠΣ όσο και από την ενημέρωση των Περιφερειακών Διευθύνσεων αναφορικά με τα δείγματα που είχαν ανατεθεί στις συναρμόδιες υπηρεσίες

MF.17	Υδροξυοξέα σε προϊόν αυγού	4	4	2	4				2	2	2	2	2	2			12	14	
MF.18	Αντιμικροβιακή αντοχή	80	80														80	80	
MF.19	Εμφιαλωμένα νερά	6	6				4	4									10	10	
MF.20	Πάγος				6						7	7	2	2			9	15	
	ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ																251	336	
CF.01	Φυτοπροστατευτικές ουσίες	65	69		23	1	25	13	14	15	15	2	5	5	5	1	1	102	157
CF.02	Fipronil σε αυγά και προϊόντα τους ή/και κρέας πουλερικών																	0	0
CF.03	Νιτρικά																	0	0
CF.04	Μυκοτοξίνες	18	18		10		2			3								21	30
CF.05	Μέταλλα και άλλα στοιχεία	32	25	15	15	8	8	4	3	4	4	10	10	3	3			76	68
CF.06	3-MCPD και γλυκιδυλ-εστέρες																	0	0
CF.07	Διοξίνες & PCBs	2	2	1	1					1	1	2	2	1	1			7	7
CF.08	ΠΑΥς	2																2	0
CF.09	Υδρογονάνθρακες παραφινελαίου																	0	0
CF.10	Υπερφθοροακυλιωμένες ουσίες																	0	0
CF.11	Ακρυλαμίδιο	3	3		7			2	2	3	3							8	15
CF.12	Πρόσθετα	2	7	4	6		3	1					2	1	2			8	20
CF.13	Πρόσθετα ~ καθαρότητα																	0	0
CF.14	Αλλεργιογόνα	2	2	5	5		6			7	8		3	1				15	24
CF.15	Ιοντίζουσα ακτινοβολία																	0	0
CF.16	Ραδιενέργεια																	0	0
CF.17	Υδροξυανθρακένια σε προϊόντα με εκχύλισμα φυτού αλόης																	0	0
CF.18	trans - Λιπαρά οξέα																	0	0

CF.19	Υλικά σε επαφή	9	10	2	5													11	15	
CF.20	Υλικά σε επαφή (διερευνητικό)																		0	0
CF.21	ΓΤΟ	1																	1	0
	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ																		318	335
QF.01	Ελαιόλαδο	105	105	16	30	16	30	48	30	17	15	5	20	13	10	8	10	228	250	
QF.02	Μέλι	15	10	6	10		12	14	12	5	5	4	8	10	10	6	8	60	75	
QF.03	Γαλακτοκομικά	3	3	1	2	1	2			11	2	13	1			1		30	10	
QF.04	Νάτριο																	0	0	
QF.05	Καφεΐνη σε ενεργειακά ποτά																	0	0	
QF.06	Βιταμίνες - Ανόργανα συστατικά																	0	0	
	ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΓΝΗΣΙΟΤΗΤΑ																		257	279
FF.01	Προσδιορισμός ποσοστού κρέατος σε προϊόντα με βάση το κρέας																	0	0	
FF.02	Ανίχνευση κρέατος αλόγου																	0	0	
FF.03	Αυθεντικότητα ιχθυρών																	0	0	
FF.04	Επίπαγος - Αλιεύματα	30	30															30	30	
FF.05	Ολικό πτητικό άζωτο																	0	0	
FF.06	Αυθεντικότητα-Νοθεία ελαιολάδου			4	20					20	20	5	10	10	10			39	60	
FF.07	Αυθεντικότητα-Νοθεία καφέ	1																1	0	
FF.08	Αυθεντικότητα-Νοθεία μπαχαρικών	26	26	27	27			18	18					19	19			90	90	
FF.09	Αυθεντικότητα-Νοθεία μελιού	8	8	5	5	6	6	6	6			4	5	5	5	3	5	37	40	
FF.10	Αυθεντικότητα-Νοθεία γαλακτοκομικών	12	10	12	13	5	5			10	10	10	10	7	7	4	4	60	59	
	ΣΥΝΟΛΟ	528	531	143	270	41	133	120	102	123	110	106	117	105	103	32	39	1198	1405	

Πίνακας Χ

Κατανομή Μη Συμμορφώσεων ανά Πρόγραμμα εργαστηριακών αναλύσεων και ανά Περιφερειακή Διεύθυνση 2019¹

	Πρόγραμμα	ΠΔΑ		ΠΔΚΜ		ΠΔΔΕ		ΠΔΚ		ΠΔΘ		ΠΔΗ		ΠΔΑΜ&Θ		ΠΔΒΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
		αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.	αρ. δειγμ.	Μη συμ.
	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ																	372	7
MF.01	Salmonella spp.	59	2	12		3		4		15		13	2	11		4		121	4
MF.02	Salmonella spp. & Listeria monocytogenes	1		4		1				1		6		1				14	
MF.03	Salmonella spp. & Listeria monocytogenes & Enterobacter sakazaki	1																1	
MF.04	Listeria monocytogenes	27		4				5		2		9		5		4		56	
MF.05	Listeria monocytogenes (διερευνητικό)											1	1					1	1
MF.06	Escherichia coli	5		3						3		2		2				15	
MF.07	E. coli σε ζώντα δίθυρα μαλάκια																	0	
MF.08	Enterobacteriaceae	2		2						2		1		3	2			10	2
MF.09	Staphylococcus aureus	2		9				1						1				13	
MF.10	Εντεροτοξίνες σταφυλόκοκκου																	0	
MF.11	Campylobacter spp.																	0	
MF.12	Ανίχνευση Anisakis																	0	
MF.13	Ηπατίτιδα Α																	0	
MF.14	Norovirus																	0	

¹ Τα στοιχεία προέρχονται τόσο από το ΟΠΣ όσο και από την ενημέρωση των Περιφερειακών Διευθύνσεων αναφορικά με τα δείγματα που είχαν ανατεθεί στις συναρμόδιες υπηρεσίες

MF.15	Ισταμίνη	5		9				2			3		1		20	
MF.16	Αλκαλική Φωσφατάση								10						10	
MF.17	Υδροξυοξέα σε προϊόν αυγού	4		2				2	2		2				12	
MF.18	Αντιμικροβιακή αντοχή	80													80	
MF.19	Εμφιαλωμένα νερά	6					4								10	
MF.20	Πάγος									7		2			9	
	ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ														251	1
CF.01	Φυτοπροστατευτικές ουσίες	65			1		13		15		2		5		1	102
CF.02	Firopil σε αυγά και προϊόντα τους ή/και κρέας πουλερικών															0
CF.03	Νιτρικά															0
CF.04	Μυκοτοξίνες	18							3							21
CF.05	Μέταλλα και άλλα στοιχεία	32		15	8		4		4		10		3			76
CF.06	3-MCPD και γλυκιδυλ-εστέρες															0
CF.07	Διοξίνες & PCBs	2		1					1		2		1			7
CF.08	ΠΑΥς	2														2
CF.09	Υδρογονάνθρακες παραφινελαίου															0
CF.10	Υπερφθοροακυλωμένες ουσίες															0
CF.11	Ακρυλαμίδιο	3					2		3							8
CF.12	Πρόσθετα	2		4			1						1			8
CF.13	Πρόσθετα ~ καθαρότητα															0
CF.14	Αλλεργιογόνα	2		5					7				1			15
CF.15	Ιοντίζουσα ακτινοβολία															0
CF.16	Ραδιενέργεια															0

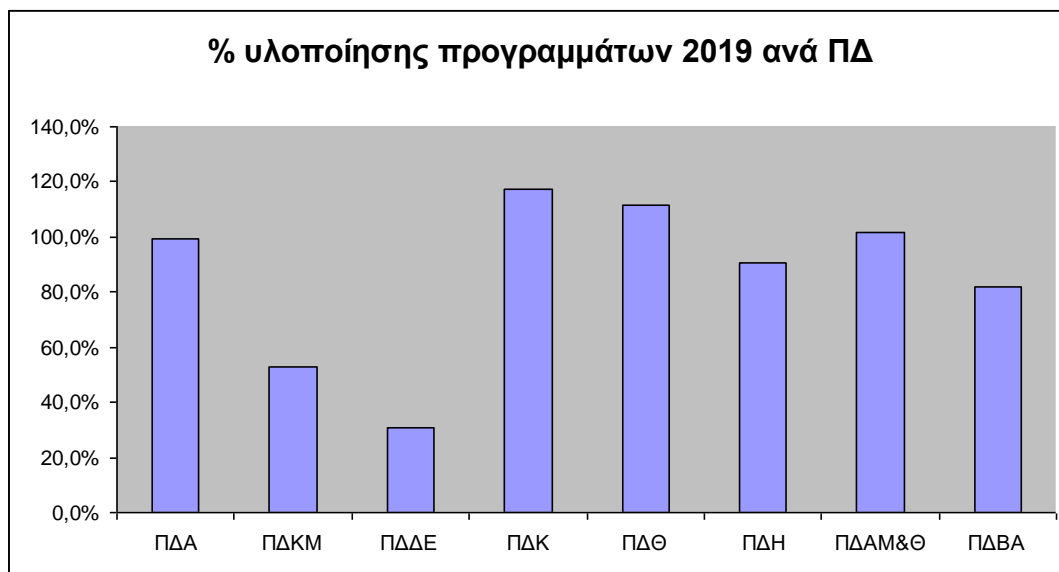
CF.17	Υδροξυανθρακένια σε προϊόντα με εκχύλισμα φυτού αλόης																0	
CF.18	trans - Λιπαρά οξέα																0	
CF.19	Υλικά σε επαφή	9		2	1												11	1
CF.20	Υλικά σε επαφή (διερευνητικό)																0	
CF.21	ΓΤΟ	1															1	
	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ																318	7
QF.01	Ελαιόλαδο	105		16		16		48		17	2	5	1	13	1	8	228	4
QF.02	Μέλι	15	2	6				14		5		4		10	1	6	60	3
QF.03	Γαλακτοκομικά	3		1		1				11		13				1	30	
QF.04	Νάτριο																0	
QF.05	Καφεΐνη σε ενεργειακά ποτά																0	
QF.06	Βιταμίνες - Ανόργανα συστατικά																0	
	ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΓΝΗΣΙΟΤΗΤΑ																257	8
FF.01	Προσδιορισμός ποσοστού κρέατος σε προϊόντα με βάση το κρέας																0	
FF.02	Ανίχνευση κρέατος αλόγου																0	
FF.03	Αυθεντικότητα ιχθυερών																0	
FF.04	Επίπαγος - Αλιεύματα	30															30	
FF.05	Ολικό πτητικό άζωτο																0	
FF.06	Αυθεντικότητα-Νοθεία ελαιολάδου			4	2					20		5		10	4		39	6
FF.07	Αυθεντικότητα-Νοθεία καφέ	1															1	1
FF.08	Αυθεντικότητα-Νοθεία μπαχαρικών	26		27				18						19			90	

FF.09	Αυθεντικότητα-Νοθεία μελιού	8		5		6		6			4		5		3		37		
FF.10	Αυθεντικότητα-Νοθεία γαλακτοκομικών	12		12		5			10		10		7		4		60	1	
	ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ																50	9	
ΕΠ.01	Αναφορά/Καταγγελία	13	4	6		3							1	1	1		24	5	
ΕΠ.02	Μέσο Μεταφοράς	2				1		1									4		
ΕΠ.03	AAC-AA	1															1		
ΕΠ.04	AAC-FF																		
ΕΠ.05	iRASFF																		
ΕΠ.06	Άλλο	5	2					7		2	2	1		4		2	21	4	
	ΣΥΝΟΛΟ	549	12	149	3	45	0	128	0	125	4	107	4	110	9	35	0	1248	32

Συμπεράσματα:

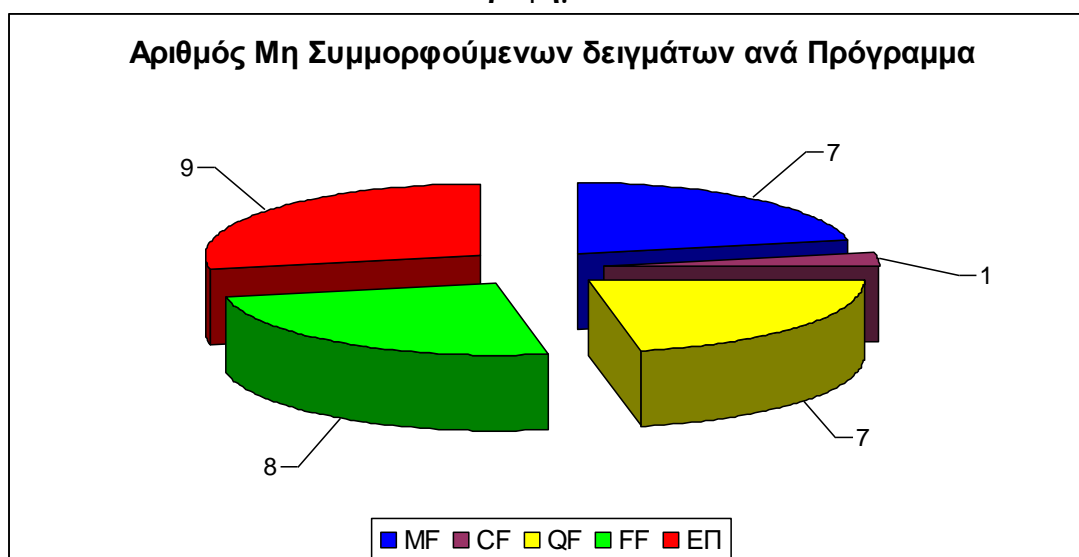
Από τον πίνακα ΙΧ προκύπτει ότι ο βαθμός υλοποίησης των προγραμμάτων κυμάνθηκε σε υψηλό ποσοστό (85,2%). Ο βαθμός υλοποίησης των προγραμμάτων ποικίλει ανά Περιφερειακή Διεύθυνση, με δύο εξ αυτών να εμφανίζουν υστέρηση.

Γράφημα 11

Με βάση τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων που έχουν περαστεί στο ΟΠΣ, φαίνεται μικρός να υπάρχει μικρός αριθμός μη συμμορφούμενων δειγμάτων ενώ σημαντικό μέρος αυτών προέρχεται από την διερεύνηση αναφορών πολιτών.

Γράφημα 12

5. Αντιπαράβολή αποτελεσμάτων ελέγχων τριετίας

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των διενεργηθέντων ελέγχων κατά το 2019, κρίνεται σκόπιμη η αντιπαράθεση των στοιχείων των ελέγχων του τρέχοντος έτους με τα αντίστοιχα των προηγούμενων δύο ετών.

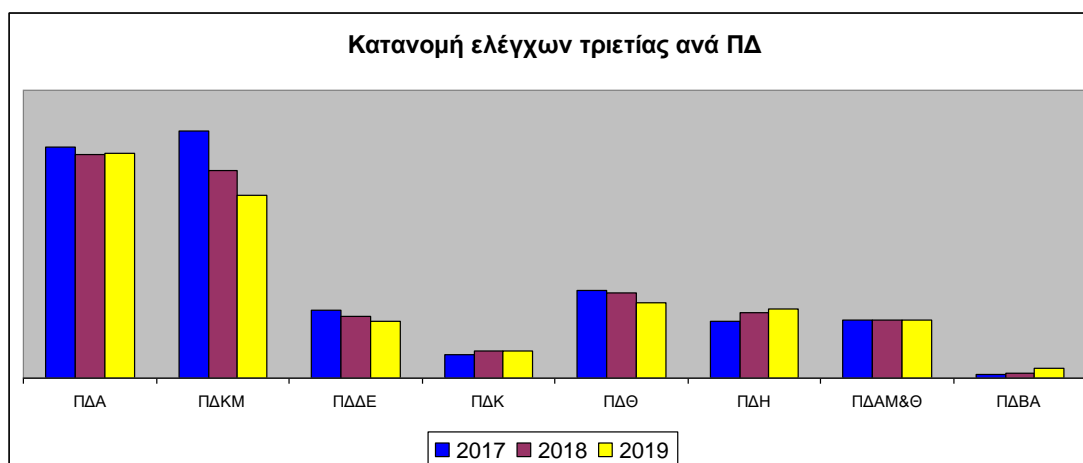
Τα στοιχεία των ελέγχων της τελευταίας τριετίας αποτυπώνονται συγκεντρωτικά στους ακόλουθους πίνακες και γραφήματα:

Πίνακας XI

Κατανομή ελέγχων ανά Π.Δ. την τελευταία τριετία

	Έλεγχοι 2017	Έλεγχοι 2018	Έλεγχοι 2019
ΠΔΑ	2806	2718	2755
ΠΔΚΜ	2998	2531	2235
ΠΔΔΕ	825	756	683
ΠΔΚ	281	329	330
ΠΔΘ	1064	1039	912
ΠΔΗ	693	798	837
ΠΔΑΜ&Θ	711	706	706
ΠΔΒΑ	43	61	128
Σύνολο	9421	8938	8586

Γράφημα 13

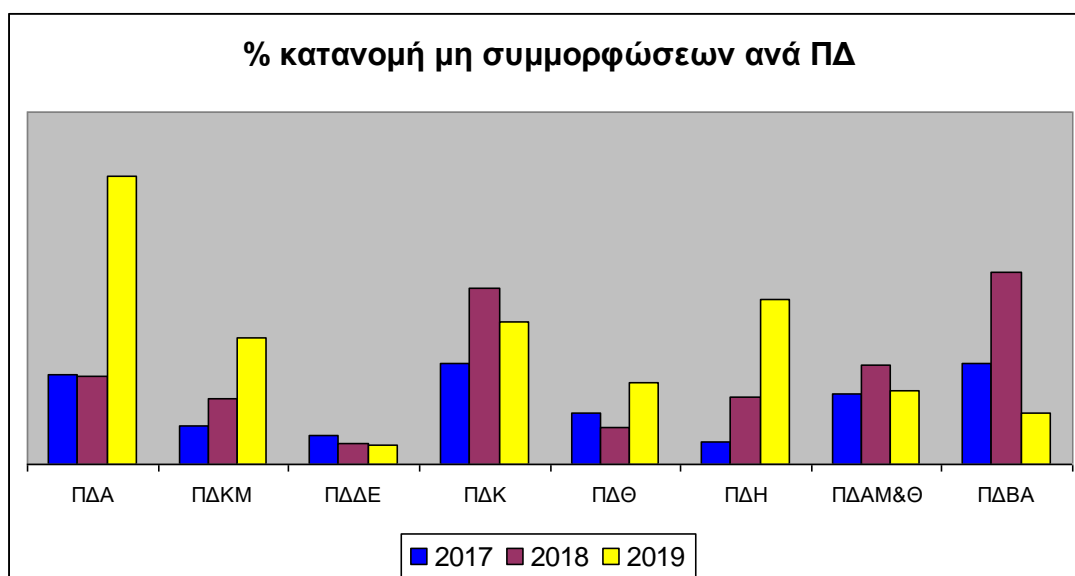

Πίνακας XII

% κατανομή μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων ανά Π.Δ. την τελευταία τριετία

	2017	2018	2019
ΠΔΑ	7,6%	7,5%	24,7%
ΠΔΚΜ	3,3%	5,6%	11,1%
ΠΔΔΕ	2,4%	1,8%	1,6%
ΠΔΚ	8,6%	15%	11,9%
ΠΔΘ	4,4%	3,1%	6,8%
ΠΔΗ	1,9%	5,7%	14,1%
ΠΔΑΜ&Θ	6%	8,5%	6,3%
ΠΔΒΑ	8,6%	16,4%	4,3%
Μ.Ο.	5,4%	8%	10,1%

Γράφημα 14

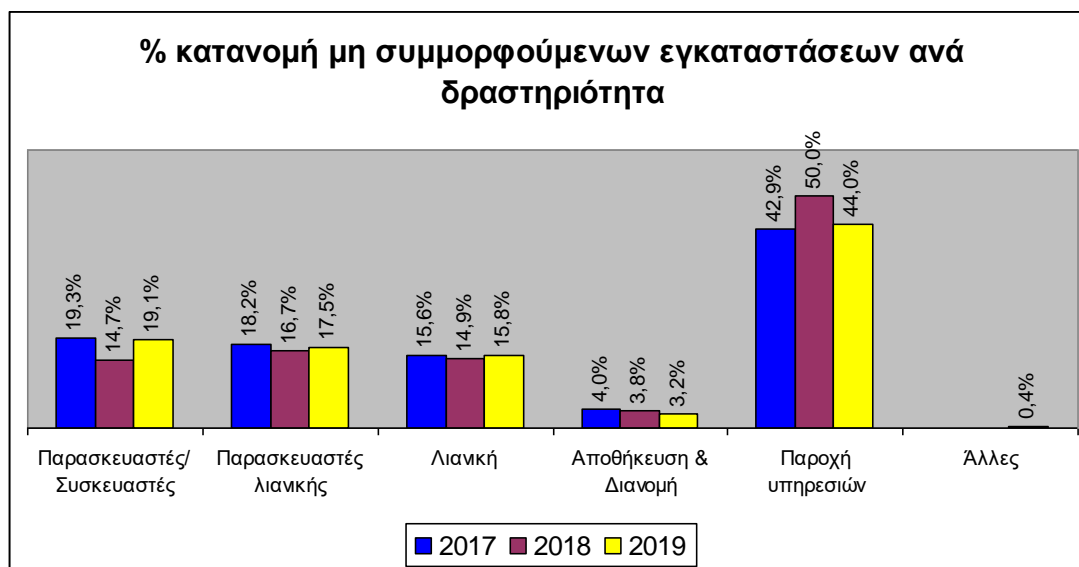

Πίνακας XIII

Κατανομή μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων την τελευταία τριετία
ανά κατηγορία δραστηριότητας

	2017	2018	2019
Παρασκευαστές / Συσκευαστές	67 (19,3%)	81 (14,7%)	157 (19,1%)
Παρασκευαστές λιανικής	63 (18,2%)	92 (16,7%)	144 (17,5%)
Λιανικό Εμπόριο	54 (15,6%)	82 (14,9%)	131 (15,8%)
Αποθήκευση & Διανομή	14 (4%)	21 (3,8%)	26 (3,2%)
Παροχή Υπηρεσιών	149 (42,9%)	276 (50%)	362 (44%)
Άλλες			4 (0,4%)
Σύνολο	347	552	824

Γράφημα 15

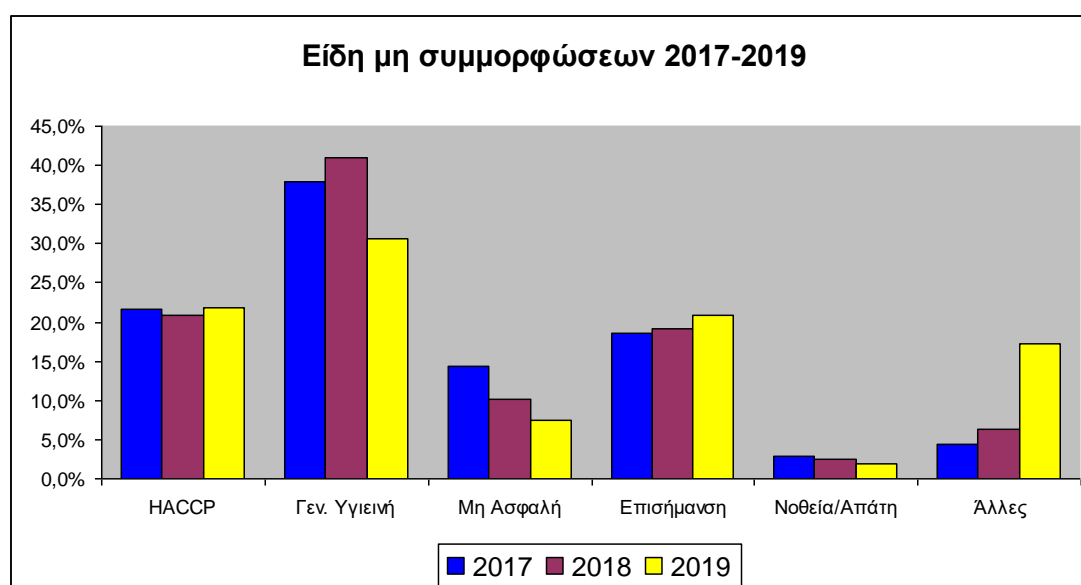

Πίνακας XIV

% κατανομή μη συμμορφώσεων την τελευταία τριετία

	2017	2018	2019
HACCP	21,7%	20,8%	21,8%
Γενική Υγιεινή	37,9%	41%	30,7%
Μη ασφαλή	14,4%	10,2%	7,5%
Επισήμανση	18,6%	19,2%	20,8%
Νοθεία/Απάτη	2,9%	2,4%	2,0%
Άλλες	4,5%	6,4%	17,2%

Γράφημα 16

Συμπεράσματα:

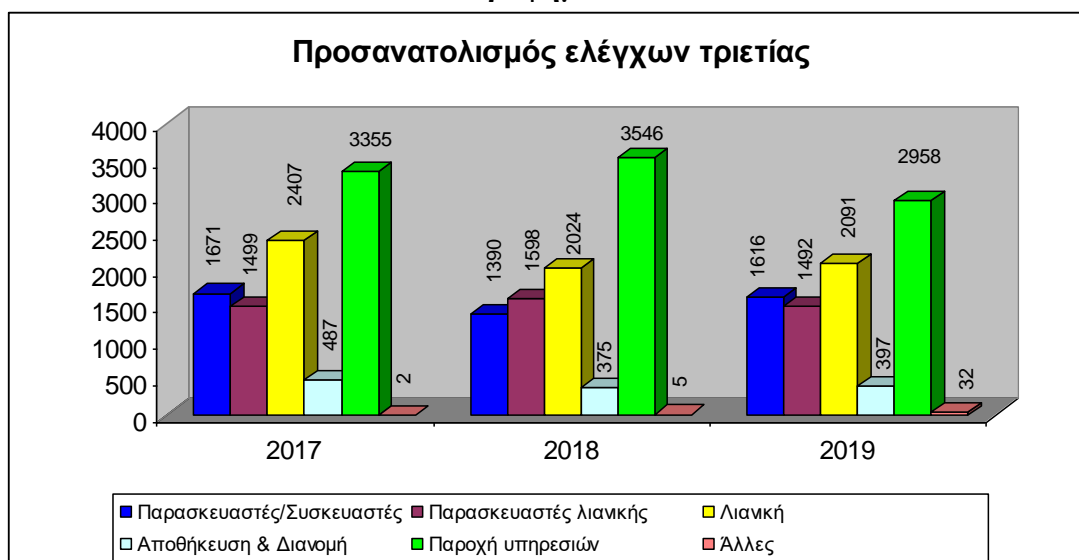
Από την σύγκριση των αποτελεσμάτων των διενεργηθέντων ελέγχων του τρέχοντος έτους (2019) σε σχέση με τα αποτελέσματα των ελέγχων των προηγούμενων δύο ετών, εξάγονται κάποια επιπλέον συμπεράσματα.

- **Αποτελέσματα ελέγχων τριετίας**

Ο αριθμητικός στόχος των διενεργηθέντων ελέγχων που τίθεται στην αρχή εκάστου έτους, διαχρονικά υπερκαλύπτεται. Ωστόσο, παρατηρείται μια προοδευτική μείωση των συνολικά διενεργηθέντων ελέγχων, περίπου 400 έλεγχοι ανά έτος. Εστιάζοντας στα επιμέρους αριθμητικά αποτελέσματα των Περιφερειακών Διευθύνσεων, καθίσταται σαφές ότι η προαναφερθείσα μείωση του αριθμού των ελέγχων, σε μεγάλο βαθμό, επηρεάζεται από τα αποτελέσματα μιας Περιφερειακής Διεύθυνσης.

Εξετάζοντας τον προσανατολισμό των ελέγχων του ΕΦΕΤ την τελευταία τριετία (βλ. Πίνακα VI, σελ. 9), παρατηρείται μια μείωση του αριθμού των ελέγχων στον τομέα του Λιανικού Εμπορίου και αυξομειώσεις στις άλλες κατηγορίες, οι οποίες απεικονίζονται στο γράφημα που ακολουθεί.

Γράφημα 17

- **Αποκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία**

Ο αριθμός των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν αποκλίσεις από την ισχύουσα νομοθεσία, τόσο ως ποσοστό όσο και σε απόλυτο αριθμό, εμφανίζει σημαντική άνοδο (αγγίζοντας τον διπλασιασμό σε βάθος τριετίας). Η τάση αυτή επιβεβαιώνεται από τρεις Περιφερειακές Διευθύνσεις ενώ στις υπόλοιπες παρατηρούνται μικτές τάσεις.

Ανά κατηγορία δραστηριότητας παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων εμφανίζεται στον τομέα των Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών. Ταυτόχρονα διαπιστώνεται ότι για το έτος 2019, ο τομέας των Παρασκευαστών/Συσκευαστών αποτελεί την δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία μη συμμορφούμενων εγκαταστάσεων σε απόλυτο αριθμό.

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των μη συμμορφώσεων είναι αξιοσημείωτη η σταθερή μείωση αυτών που αφορούν την Γενική Υγιεινή και τα Μη Ασφαλή τρόφιμα. Οι υπόλοιπες κατηγορίες μη συμμορφώσεων δεν εμφανίζουν αξιοσημείωτη μεταβολή εκτός από την κατηγορία «Άλλες», η οποία εμφανίζει άνοδο. Αυτό οφείλεται στην ακριβέστερη αποτύπωση μη συμμορφώσεων που αφορούν την έγκριση των εγκαταστάσεων, την ιχνηλασιμότητα, την τήρηση ειδικών απαιτήσεων υγιεινής, την πώληση τροφίμων από σχολικά κυλικεία και άλλες περιπτώσεις που έχουν καταχωρηθεί στο πεδίο αυτό και δεν αφορούν τις κύριες κατηγορίες μη συμμορφώσεων.